

Handläggare: Lisbeth Oulis
Telefon: 08-508 01 696

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Samverkan kring barn som far illa eller riskerar att fara illa

Remiss från stadsrevisionen.

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sakir Demirel
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Ärendet gäller remissvar på en revisionsrapport om samverkan kring barn som far illa eller riskerar att fara illa. Syftet med revisionen var att ta reda på om de fyra granskade stadsdelsnämndernas socialtjänst har fungerande samverkan med förskolor och skolor. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd är en av de granskade nämnderna.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds verksamheter har en samverkansöverenskommelse med kommunala grundskolor sedan 2009 som reviderades inför 2011. Överenskommelsen saknar delar som enligt stadens riktlinjer ska ingå. Vidare finns ingen motsvarande samverkansöverenskommelse med fristående förskolor, skolor eller gymnasiet.

Förvaltningen är ense med revisorerna om att det finns viktiga utvecklingsområden och har därför tillsammans med utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning tillsatt en arbetsgrupp, som fått i uppdrag att utvärdera och uppgradera överenskommelsen, initiera nya utvecklingsområden samt förankra densamma. Den nya överenskommelsen ska redovisas och förankras hos skolledare och stadsdelsförvaltningens chefer den 1 juni 2012. Vidare har en förvaltningsintern arbetsgrupp tillsatts som under 2012 ska utarbeta verksamhetsövergripande strategier för förebyggande och tidiga insatser för barn och ungdomar.

Bilaga

Revisionsrapport nr 9/2011 - dnr 420-139/2011

Remissbehandling

Stadsrevisionen har granskat samverkan kring barn som far illa eller riskerar att fara illa den 21 november 2011.

De stadsdelsnämnder som ingått i revisionen är Farsta, Hässelby-Vällingby, Södermalm och Rinkeby-Kista. Vidare har två kommunala grundskolor inom berörda stadsdelsnämndsområden ingått i granskningen.

Yttrande begärs från granskade stadsdelsnämnder och från socialnämnden och utbildningsnämnden, som gemensamt tagit fram stadens riktlinjer och stödmaterial. Yttrandet ska vara stadsrevisionen tillhanda senast den 29 februari 2012.

Sammanfattning av revisionsrapporten

Stadens nya riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa antogs av kommunfullmäktige i juni 2010. Riktlinjerna anger en miniminivå för vad som bör ingå i samverkansöverenskommelser mellan skola och socialtjänst. Revisorerna har också utgått från socialtjänstlagen och nationella riktlinjer vid sin granskning.

Den samlade bedömningen är att de granskade stadsdelsnämnderna har en samverkan som fungerar i vissa delar, men att det finns ”brister som gör att arbetet med att implementera stadens riktlinjer behöver intensifieras.”

Ingen av de granskade stadsdelsnämnderna har överenskommelser som undertecknats av rektorer. Vidare påpekar revisorerna att fristående förskolor och fristående grundskolor ingår mycket lite i samverkansstrukturen samt att gymnasieskolorna inte ingår alls i de granskade överenskommelserna. Revisorerna påpekar att en mycket stor andel barn går i fristående förskolor och grundskolor i stadsdelsområdena.

Gemensamma mål mellan samverkande parter behöver utformas och uppföljning av samverkan behöver förbättras. Forum för dialog behöver skapas för att parternas bilder av hur samverkan fungerar ska kunna diskuteras och för att bilderna ska bli mer samstämmiga.

I bilaga 2 i revisionsrapporten beskrivs hur samverkan fungerar i Rinkeby-Kista stadsdelsområde. Revisorerna konstaterar att Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har en samverkansöverenskommelse sedan år 2009 som reviderades inför 2011. Rapporten ger exempel på den generella samverkan som finns och rutiner som

finns som ett stöd i samverkan runt individen samt en del förebyggande insatser som familjerna kan söka själva.

De förskolor och skolor, som ingått i granskningen anser att samverkan med socialtjänsten delvis fungerar bra, men kan förbättras inom vissa områden. Förbättringsområdena som nämns gäller bland annat återkoppling av att en anmälan tagits emot och att så kallade anmälningsmöten bör ske oftare.

Den övergripande kritik revisorerna framför är att överenskommelsen inte omfattar alla de delområden och samverkanspartners som anges i stadens riktlinjer. Ett område revisorerna anser att överenskommelsen behöver kompletteras med avser samverkan kring barn och ungdomar som är föremål för socialtjänstens insatser. Vidare framgår inte tydligt av överenskommelsen hur samverkansöverenskommelsen ska följas upp och hur återrapportering till nämnden ska ske. Fristående förskolor, skolor eller gymnasier ingår inte heller i samverkansöverenskommelsen.

Revisorerna har granskat 13 anmälningar från förskolan och skolan med avseende på återkoppling från socialtjänstens sida. Revisorerna menar att granskningen visar att det inte görs någon formell återkoppling om att anmälan tagits emot och att socialtjänsten mycket sällan begär nödvändigt samtycke från föräldrarna för att kunna informera förskolan och skolan om huruvida en utredning inletts eller inte.

I revisorernas analys och kommentar påpekas också att det är viktigt att socialtjänsten håller så kallade anmälningsmöten ”så ofta detta är lämpligt och att socialtjänsten utnyttjar lagstiftningens möjligheter och återkopplar information till förskolan/skolan”. Revisionsrapporten bifogas i sin helhet.

Förvaltningens synpunkter

I sin samverkan kring barn som far illa utgår förvaltningen från det stödmaterial som kompletterar stadens riktlinjer. I stödmaterialet finns en del viktiga samverkansområden beskrivna och det ansvar som vilar på skola, förskola och socialtjänst i dessa sammanhang. Socialtjänsten upplever dock att det inte sällan uppstår diskussion med skolan om var ansvaret för barnet/ungdomen ligger i olika frågor. Förvaltningen är enig med revisorerna om att samverkansrutinerna behöver utvecklas i denna del.

Samverkansöverenskommelsen behöver också kompletteras med hur den ska följas upp. Med tanke på de många aktörerna och nivåerna i samverkansöverenskommelsen behöver uppföljningsmetoderna förtydligas inom de olika områdena och nivåerna. Likaså behöver återrapporteringen till stadsdelsnämnden om hur samverkan fungerar ses över.

Inom förvaltningen finns en fungerande rutin för återkoppling om att anmälan tagits emot. Återkopplingen finns även när det gäller skolorna. Återkopplingen är

dock en administrativ rutin som inte dokumenteras i barnets/ungdomens akt, varför revisorernas granskning av akterna inte ger en rättvis bild.

Revisorerna påpekar att förvaltningen mer aktivt bör använda sig av så kallade anmälningsmöten. Anmälningsmöten är enligt förvaltningen ett mycket bra sätt att få till stånd en öppen kommunikation med föräldrar och förskola/skola redan i inledningen av ett samarbete om barnet/ungdomen. Förvaltningen menar att arbetssättet tillämpas så ofta det är möjligt.

Förvaltningen kan bli bättre på att begära samtycke från vårdnadshavarna och i förekommande fall från den unge om att återkoppla att utredning har inletts. Det är dock viktigt att påpeka att ett samtycke endast gäller för *en gång*. Det betyder att ett samtycke från föräldrarna om att lämna information om att en utredning inletts endast gäller detta och innebär inte att det är öppet att lämna annan information utan särskilt samtycke. Sekretessprövning ska göras vid varje tillfälle. Socialtjänsten samverkar vidare oftast med förskola och skola när barnet/den unge och familjen får stödinsatser genom förvaltningens öppenvård.

Som framgår av revisionsrapporten har förvaltningen försökt få till stånd möten med de fristående förskolorna inom stadsdelsområdet, men intresset har hittills varit mycket lågt trots att inbjudan gått ut vid två tillfällen under hösten 2011. Förvaltningen är överens med revisorerna om att det är angeläget att skapa en samverkan även med de fristående skolorna och att detta förutsätter att formerna för samverkan är lika över staden, eftersom barnen/ungdomarna ofta väljer friskolor utanför sitt stadsdelsområde.

För att komplettera samverkansöverenskommelsen med de delar som saknas, har förvaltningen och grundskolechefen för stadsdelsområdet beslutat tillsätta en arbetsgrupp med representanter för förskola, skola och socialtjänst. Med utgångspunkt från kritiken i revisionsrapporten, stadens riktlinjer och stödmaterial är arbetsgruppens uppdrag att utvärdera den tidigare samverkansöverenskommelsen, utifrån utvärderingen uppgradera densamma, identifiera och initiera nya utvecklingsområden samt förankra den nya överenskommelsen. Hur uppföljningen ska ske och hur stadsdelsnämnden ska hållas informerad kommer också att ingå i arbetsgruppens uppdrag. Redovisning av uppdraget och förankring hos skolledare och stadsdelsförvaltningens chefer ska ske den 1 juni 2012.

För att utarbeta verksamhetsövergripande strategier för förebyggande och tidiga insatser för barn och ungdomar har förvaltningen också tillsatt en verksamhetsövergripande arbetsgrupp som ska utarbeta strategier för tidiga och förebyggande insatser för barn och ungdomar.

